

כתיבה ועריכה ופירושי המילים: אלי פררה

הולכת את מעמי / חיים נחמן ביאליק

הולכת את מעמי – לכי לשלום
ויהי רצונך לבדו נר לנתיבך,
ומצאי את-השלנה באשר תהיי.
אני? אל-תתני לב – אינני גלמוד:
כל-עוד השמש ייף בצאתו ובבאו
וכוכבי-אל לא-נלאו עוד מרמז לי –
עוד לא ירדתי מכל-נכסי
ומעין תנחומותי עוד לא-דלל.
ראי, חסרתי אותך – אך עדין
לי נשאר רב: לי יש עוד עולם מלא,
היפה כמו שהוא בירק אביביו,
בזהב סוף קיצינו ובלבנונית חרפיו;
ולב עוד לי – *דביר חזון, *קן-החלומות,
וכאבי עצור שם, יגון הקדש,
ומלאך טהור עמי – דמות דיוקנד,
החופף עוד כחסד אל על-ראשי
ולוחש ברכה, *רותת ומתאפק
(*רותת: מהסס, חרד)
כדמעת אם חשאית על נר שבת
בדממת הקדשה השאננה,
וכאותו כוכב חרד שם במרום,
שמציץ עוד עלי בעין יפה
ומושיט לי בחשך שרביט זהבו.

ואני ידעתי,

עוד יפשוטו על-פני הארץ כלה
ביריעת תכלתם המשבצת זהב
ככוכבות השחרות – לילי קיץ,
מתוקי לילות, קודחים ומחרישים,

(*דביר: קודש, היכל קודש. *קן: תא, מדור)

*מעלפי שחור וכלילי הכוכבים, (*מעלפי: עטופי, אפופי. "מעלפת ספירים" שירה"ש פרק ה' 14)

כָּל-כּוֹכַב רְמוֹן זָהָב, רְמוֹן זָהָב;
וּרְוֹת הַרְהוּרֵי חֹטָא וַיִּגְעַת חֲמֻדָּה
בְּחִיק הַלֵּילָה תִרְבֹּץ כָּל-הָאָרֶץ;
וּפְתָאִים תְּקוּם דְּמָמָה גְדוּלָּה, רַבָּה,
וְרֻטֵט חֲשֵׁק יַחֲלֹף כָּל-הָעוֹלָם,
וְנִנְעָרוּ כּוֹכְבִים שְׂפָעוֹת שְׂפָעוֹת,
וְנִתְכוּ הֵמָּה *וּמְכַתּוּתָם אֶרְצָה
כְּנֶפֶל שְׁלַל עָלֵי זָהָב בְּשִׁלְכֶת;
וּקְלוּי תֵאָנָה וְאֶכּוּלֵי חֲשֵׁק
אִישׁ אִישׁ בְּרַעְבּוֹ וּבְצָמְאוֹ יֵצֵא,
יִגְשֵׁשׁ קִיר כְּעוֹר, יַחְבֵּק אֶבֶן,
יִתְחַבֵּט אֶרְצָה, יִזְחַל עַל-גְּחוֹנוֹ,
לְלַקֵּט רְסִיס פֶּזֶז אֶחָד, פְּרוּר אֶחָד
מִמָּה שֶׁהַשְּׁלִיךְ לוֹ מֵעַל כּוֹכְבוֹ
וְלִמְצָא מְלֵא כֹף אֶהְבֶּה, קִרְטוֹב אֲשֶׁר –
בְּשָׁעָה זֹאת – יִתְקַפּוּד גְּעֻגּוּעִים,
וְנוֹהָה וְעֵינֶיהָ *תִּתַּע עֵינֶךָ
וְתִשׁוּטֵט חֲדָלֶת תִּקְוָה בְּעֶרְפֶּךָ,
וְנִפְשֶׁךָ תֵּצֵא לְאֱלֹהִים וּלְאֲשֶׁר –
כְּמוֹנֵי שְׂאֵי עֵינֶיךָ הַשְּׂמִימָה
וְלִמְדֵי-נֶאֱמָה אֶת-לִבְךָ שְׁלוֹהָ:
רְאֵי, כְּאֵלָה וְכְאֵלָה יֵאָבְדוּ
כּוֹכְבִים מְדֵי לֵילָה לְשָׁמַיִם –
וְהֵם בְּעֶשְׂרֵם עוֹמְדִים וּבְשִׁלּוֹתָם,
וְאֵינָם חֲשִׁים כָּלֵל בְּאַבְדָּתָם,
וְכִמוֹ לֹא-נִגְרַע כָּלוּם מִכָּל-זֶהָבָם.
הֵאָאָ, אֵלּוּל, תִּרְס"ז.

(*וּמְכַתּוּתָם : רְסִיסֵי שְׂבָרִים .)

(*תִּתַּע : מַלְשׁוֹן תְּעִיָּה ; אֵיבּוּד-דֶּרֶךְ)